

T.C.

**AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN
ÜNİVERSİTESİ**

**STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE
BAŞKANLIĞI**

İÇ KONTROL SİSTEMİ

Ülkemizde 1.1.2006 tarihinde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle birlikte kamuda mali yönetim ve kontrol sisteminin uluslar arası standartlara ve Avrupa Birliği Normlarına uygun hale getirilmesi amaçlanmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kamu idarelerinde yöneticilerin sorumluluğu çerçevesinde iç kontrol sisteminin kurulup uygulanmasını öngörmektedir.

Bu broşür; iç kontrol sisteminde farkındalığın yaratılması amacıyla Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından hazırlanmıştır.

Yasal Düzenlemeler

İç kontrole ilişkin mevzuat:

- 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
- 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu
- İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar
- Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelik
- İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
- Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği
- Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi

İç Kontrol Nedir?

İdarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak;

- Faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini,
- Varlık ve kaynakların korunmasını,
- Muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını,
- Mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere,

İdare tarafından oluşturulan **organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan** mali ve diğer kontroller bütünüdür.

İç Kontrol Sisteminin Temel Özellikleri

- İç kontrol dinamik bir süreçtir. Yönetim sorumluluğu çerçevesinde sürekli ve sistematik bir şekilde yürütülür.
- İç kontrol ön mali kontrolden ve evrakların kontrolünden ibaret değildir. Ön mali kontrol sadece mali karar ve işlemler üzerinde gerçekleştirilir. İç kontrol ise, idarenin bütününe kapsayan bir sistemdir.
- İç kontrol sadece mali işlemleri kapsamamakta; idarenin stratejik amaçlarından, faaliyet ve süreçlerine kadar, hedeflerine ulaşmasını ve kaynak kullanımını etkileyen her şey iç kontrolün konusunu oluşturmaktadır.
- İç kontrol yönetim ve çalışanlar tarafından sahiplenilmesi ve geliştirilmesi gereken bir süreçtir.

İç Kontrolün Amacı

- Kamu gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini,
- Kamu idarelerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini,
- Her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini,
- Karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini,
- Varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını, Sağlamaktır.

İç Kontrol Sisteminin Bileşenleri(Usurları)

- Kontrol Ortamı
- Risk Değerlendirmesi
- Kontrol Faaliyetleri
- Bilgi ve İletişim
- İzleme

Kamu iç kontrol sisteminin bileşenlerinin tümü için 18 standart ve bu standartları sağlamak üzere 79 genel şart belirlenmiştir.

İç Kontrolde Sorumlular

İç kontrol yönetim sorumluluğuna dayanan bir modeldir. 5018 sayılı Kanunda iyi bir iç kontrol sistemini kurma ve işleyişini sağlama sorumluluğunun, idarenin üst yöneticileri ile diğer yöneticilerine ait olduğu belirtilmiştir.

5018 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatlarda;

- İç kontrolle ilgili gerekli talimatları verme, uygulamaları izleme ve gerekli tedbirleri alma görevi **üst yöneticiye**,
- İç kontrolü oluşturma, uygulama ve üst yöneticiye hesap verme görevi **harcama birimlerine**,
- İç kontrol çalışmalarını koordine etme, harcama birimlerine teknik destek ve danışmanlık sağlama görevi **mali hizmetler birimine**,
- Denetim ve raporlama görevi **iç denetçilere** verilmiştir.

İç kontrolden, rolleri farklı olmak üzere, bir idarenin bütün yönetim kademeleri ve personeli sorumludur.

İç Kontrolün Uygulayıcıları

Yönetim işleviyle birlikte mevcut sistemin ayrılmaz bir parçası olduğundan en üst kademedeki yöneticiden en alt seviyedeki çalışana kadar **tüm personelin** sorumluluğundadır.

İç Kontrol Güvence Beyanı

Güvence Beyanının Kapsamı:

- ✓ Tahsis edilen kaynakların planlanmış amaçlara ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığı
- ✓ Uygulanan iç kontrol sisteminin, işlemlerin yasallık ve düzenliliği konusunda yeterli güvenceyi sağladığı
- ✓ Bilgilerin doğruluğu

Güvence Beyanı Verecek Olanlar:

- ✓ Üst yöneticiler (Rektör)
- ✓ Bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama birimi yetkilileri(Dekan, Enstitü/YO/MYO Müdürü, Daire Bşk.)
- ✓ Mali hizmetler birimi (SGDB) yöneticisi